

§ 186 Dnr SBN 2021-000953409

Remiss promemoria Ändringar i stödet till sanering av förorenade områden M2021/01772

Samhällsbyggnadsnämndens beslut

Stödjer föreslagna ändringar och poängtera att ett snabbt införande är viktigt för att efterbehandlingsarbetet i landet inte ska bromsa in.

Sammanfattning

Förordning för stödet till sanering av förorenade områden föreslås ändras för att det vid granskning visat sig att nuvarande skrivning strider mot EU:s regel 651/2014 gällande statligt stöd.

Den nuvarande förordningen (2004:100) ändras så statligt stöd till fysiska efterbehandlingsåtgärder flyttas och regleras i en ny förordning för att klara EU:s regler.

Reglering av bidrag till undersökningar och utredningar om ett område är förorenat, ansvarsutredningar och uppföljningar av en efterbehandlingsåtgärd regleras fortsatt i 2004:100. Orsaker som tidigare fördröjt eller gjort att en efterbehandling inte blivit av får en lösning i förslaget. Det gäller stöd till natur- och kulturmiljöer, som behöver återställas efter en efterbehandling. Nytt blir också att de kostnader som uppstår vid åtgärdsansökan kan bekostas med bidrag. Det föreslås för att även det fastighetsägande företaget ska involveras på ett mer konkret sätt i ansökan och att det av den anledning blir mer administrativt arbete. Vid ansökan kommer det att vara tvingande att både huvudmannen och fastighetsägaren skriver under och med det godkänner fastighetsägaren sin kostnad för fastighetens värdeökning.

Nytt blir även möjligheten att söka stöd för den särskilda värdering som ska göras för fastställa värdeökning efter att en efterbehandling genomförts och som blir lika med den summa som det fastighetsägande företaget ska bekosta vid efterbehandlingen.

Sammantaget är förslaget som föreslås genomtänkt. Det som i viss mån bromsat efterbehandlingsarbetet i landet har åtgärdats. Det värdeökningsbidrag som nu regleras har även tillämpats tidigare, men inte på samma strukturerade sätt. Det borde innebära en mer rättvis bedömning över landet. Förslaget gör att inarbetade beslutsvägar fortsatt kan användas och EU:s regler för den inre marknaden följs. Ett snabbt införande krävs då åtgärdsansökningar för närvarande är satt på paus i landet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Remiss promemoria Ändringar i stödet till sanering av förorenade områden

Beslutet sänds till:

kommunstyrelsen

Regeringskansliet miljöenheten

Remiss promemoria Ändringar i stödet till sanering av förorenade områden M2021/01772

Förslag till beslut

Stödjer föreslagna ändringar och poängtera att ett snabbt införande är viktigt för att efterbehandlingsarbetet i landet inte ska bromsa in.

Sammanfattning

Förordning för stödet till sanering av förorenade områden föreslås ändras för att det vid granskning visat sig att nuvarande skrivning strider mot EU:s regel 651/2014 gällande statligt stöd.

Den nuvarande förordningen (2004:100) ändras så statligt stöd till fysiska efterbehandlingsåtgärder flyttas och regleras i en ny förordning för att klara EU:s regler.

Reglering av bidrag till undersökningar och utredningar om ett område är förorenat, ansvarsutredningar och uppföljningar av en efterbehandlingsåtgärd regleras fortsatt i 2004:100. Orsaker som tidigare fördröjt eller gjort att en efterbehandling inte blivit av får en lösning i förslaget. Det gäller stöd till natur- och kulturmiljöer, som behöver återställas efter en efterbehandling. Nytt blir också att de kostnader som uppstår vid åtgärdsansökan kan bekostas med bidrag. Det föreslås för att även det fastighetsägande företaget ska involveras på ett mer konkret sätt i ansökan och att det av den anledning blir mer administrativt arbete. Vid ansökan kommer det att vara tvingande att både huvudmannen och fastighetsägaren skriver under och med det godkänner fastighetsägaren sin kostnad för fastighetens värdeökning.

Nytt blir även möjligheten att söka stöd för den särskilda värdering som ska göras för fastställa värdeökning efter att en efterbehandling genomförts och som blir lika med den summa som det fastighetsägande företaget ska bekosta vid efterbehandlingen.

Sammantaget är förslaget som föreslås genomtänkt. Det som i viss mån bromsat efterbehandlingsarbetet i landet har åtgärdats. Det värdeökningsbidrag som nu regleras har även tillämpats tidigare, men inte på samma strukturerade sätt. Det borde innebära en mer rättvis bedömning över landet. Förslaget gör att inarbetade beslutsvägar fortsatt kan användas och EU:s regler för den inre marknaden följs. Ett snabbt införande krävs då åtgärdsansökningar för närvarande är satt på paus i landet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Remiss promemoria Ändringar i stödet till sanering av förorenade områden

Hans Andersson
Förvaltningschef

Christer Svensson
Handläggare

Beskrivning av ärendet

Skellefteå kommun har getts möjlighet att yttra sig över föreslagen ändring av regler för sanering av förorenade områden som kan ske med stöd av ett bidrag enligt förordningen (2004:100) om avhjälpande av förorenings-skador och statligt stöd för sådant avhjälpande. Statligt stöd ges bara där ansvariga saknas.

Förordningen har i efterhand granskats i enlighet med en av EU:s gruppundantagsförordningar, nämligen kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (GBER). Stöd som uppfyller villkoren i GBER betraktas som förenliga med den inre marknaden. Nuvarande förordning uppfyller **inte** dessa krav.

Ordförklaringar

- *förorenings-skada*: en miljöskada som kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön enligt 10 kap. 1 § första stycket miljöbalken,
- *företag*: en fysisk eller juridisk person som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur, dock inte till den del verksamheten består i myndighetsutövning,
- *fastighetsägande företag*: ett företag som äger en fastighet som är förorenings-skadad, och
- *huvudman*: en kommun eller en annan statlig myndighet än länsstyrelsen som har ansvar för budget och för att genomföra och följa upp åtgärder som bidrag ges för enligt denna förordning.

Nuvarande förordning föreslås ändras så den bara hanterar åtgärder där bidrag ges till fysisk eller juridisk person, som inte driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur. Däremot fortsätter förordningen att hantera undersökningar och utredning för att bestämma om ett område är förorenat, fastställer ansvar eller uppföljning och utvärdering av genomförda åtgärder. Den nya skrivningen öppnar en möjlighet till att även ge stöd till natur- eller kulturmiljöer, som behöver återställas i samband med efterbehandlingsåtgärd. Det kan underlätta att ett genomförande kommer till stånd när den kostnaden i nuvarande reglering hamnat på huvudmannen. Vidare föreslås det i den nya förordningen att det ska vara möjligt för kommuner att söka bidrag för uppkomna kostnader vid färdigställande av åtgärdsansökan, eftersom administrationen kommer att bli mer omfattande. En annan nyhet är att det går att söka bidrag för den fastighetsvärdering som föreslås i den nya förordningen.

När det gäller själva åtgärdsdelen är den öppen även för fastighetsägande företag, som driver verksamhet av ekonomisk eller kommersiell natur. Detta för att klara kraven enligt GBER. Vid ansökan kommer det att vara tvingande att både huvudmannen och fastighetsägaren skriver under för att GBER reglerna ska uppnås. Vid fastställande av värdet på fastigheten före och efter åtgärd ska fastighetsvärderingen göras av en auktoriserad värderingsman och en

värdeökning som blir följd av efterbehandlingsåtgärden blir det belopp fastighetsägaren ska bekosta i efterbehandlingen.

I vissa fall kommer det sannolikt att bli så att fastighetsägaren inte accepterar den värdeökning som fastställs av värderingsmannen. Det är då inte möjligt att gå vidare och genomföra åtgärder, då fastighetsägarens underskrift krävs på bidragsansökan. Sammantaget bör dock en mer rättvis hantering av värdeökningsbidrag över hela landet bli följd. För tillfället är alla beslut om efterbehandlingsbidrag satta på paus och det är viktigt att den processen kommer i gång igen. Ett senare införande av förslaget till ny förordning kan innebära att även 2022 blir ett förlorat år för efterbehandling, då sommarhalvåret är den tid då det i de allra flesta fall är möjligt/bäst att genomföra efterbehandling.

Beslutet sänds till:

kommunstyrelsen
miljödepartementet